## Funksiyalar və qrafiklər

y = kx + b,  $y = \frac{k}{x}$  funksiyaları, onların qrafikləri və qrafiklərinin çevrilmələri

**1.** y = 3x - 2 funksiyası verilmişdir. Cədvəldə verilənlərə görə a+b cəmini tapın.

die commin tup			
X	5	b	
y	a	4	

- A) 20
- B) 15
- C) 30
- D) 25
- E) 50
- **2.** y = 2x 5 funksiyası verilmişdir. Cədvəldə verilənlərə görə a + b cəmini tapın.

х	7	b
y	а	3

- A) 13
- B) 15
- C) 17
- D) 19
- E) 21
- **3.** (1;3), (0;-1), (1;-1), (4;-1),  $\left(-2;\frac{1}{3}\right)$

nöqtələrindən hansı 2x+3y=5 funksiyasının qrafiki üzərindədir?

- A) (1; 3)
- B) (4; -1)
- C)(0;-1)

- D)  $\left(-2;\frac{1}{3}\right)$
- E) (1; -1)
- **4.** (1; -9), (4; 0), (-1;1), (0,2; -3), (2; -3) nöqtələrindən hansı 5*x*-*y*=4 funksiyasının qrafiki üzərindədir?
  - A) (2; -3)
- B) (1; -9)
- C)(4;0)

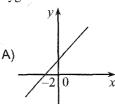
- D) (-1;1)
- E)(0,2;-3)
- **5.** Nöqtələrdən hansı 0, 2x 3y = 10 tənliyinin qrafikinə aiddir?
  - A) (5; 3)
- B) (0; 3)
- C) (-1; 2,8)

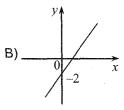
- D) (5; -3)
- E)(5; 9)
- **6.** Nöqtələrdən hansı 4x + 1,5y = 5 tənliyinin qrafikinə aiddir?
  - A) (4; 10)
- B) (1; 2)
- C) (1, -0.2)

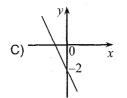
- D) (2; 2)
- E)(2;-2)
- 7. 3x-10y=74 tənliyinin qrafiki üzərində götürülmüş nöqtənin absisi 28 olarsa, bu nöqtənin ordinatını tapın.
  - A) 1
- B) -1
- C) 0
- D) 2
- **8.** -5x + 9y = 50 tənliyinin qrafiki üzərində götürülmüş nöqtənin ordinatı 10 olarsa, bu nöqtənin absisini tapın.
  - A) 0
- B) 8
- C) 8
- D) -5
- E) 4

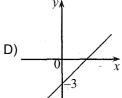
E) -2

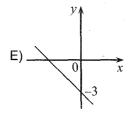
**9.** Hansı qrafik y = 3x - 2 funksiyasının qrafikinə uyğundur?



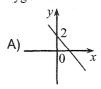


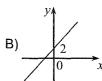


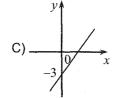


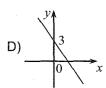


**10.** Hansı qrafik y = -2x + 3 funksiyasının qrafikinə uyğundur?











**11.** Təsvir olunmuş düz xətt hansı funksiyanın qrafikidir?



- A) y = 3x
- B) y = x + 3
- C) y = x

- **D)** y = 3x + 3
- E) y = -x

12. Təsvir olunmuş düz xətt hansı funksiyanın grafikidir?



- A) v = x
- B) v = -2x + 2
- C) v = -x

- D) y = x + 2
- E) y = -2x
- **13.** *b*-nin hansı qiymətində y = -3x + b funksiyasının grafiki koordinat başlanğıcından keçir?
  - A) b = -1
- B) b = -3
- C) b = 3

- D) b = 1
- E) b = 0
- **14.** b-nin hansı qiymətində y = -6x b funksiyasının grafiki koordinat başlanğıcından keçir?
  - A) b = 0
- B) b = -6
- C) b = 1

- D) b = -1
- E) b = 6
- **15.** Hansı düz xətt ordinat oxuna paraleldir?
  - A) v = 3
- B) y = 3x 3
- C) v = -3x 3

- D) x = -3
- E) y = 3x + 3
- 16. Hansı düz xətt absis oxuna paraleldir?
  - A) v = 2
- B) v = 2x 2 C) v = 2x + 2
- D) y = -2x 2
- E) x = 2
- **17.** y = 7x + 21 düz xəttinin Ox oxu ilə kəsişmə nöqtəsinin koordinatlarını tapın.
  - A) (3; 0)
- B) (-3; 0)
- C)(0;21)

- D) (-21; 0)
- E)(3;21)
- **18.** y = -2x + 6 düz xəttinin Ox oxu ilə kəsismə nögtəsinin koordinatlarını tapın.
  - A) (-3; 0)
- B) (3; 0)
- (0;6)

- D) (-2; 0)
- E)(6;0)
- **19.** a parametrinin hansı qiymətində y = ax a + 4funksiyasının qrafiki B(-3,0) nöqtəsindən keçir?
  - A) 2
- B) 1
- C)-1
- D) 0
- **20.** a parametrinin hansı qiymətində y = ax + a + 4funksiyasının qrafiki A(3;0) nöqtəsindən keçir?
  - A) 1
- B) -3
- C)-1
- D) 0 E) 3
- **21.** k > 0 olduqda  $y = \frac{k}{2}$  funksiyasının qrafiki hansı rüblərdə yerləsir?

  - III ev I (A
- B) II və III
- C) I və II

- VI ev II (D
- E) I və IV
- **22.** k<0 olduqda  $y = \frac{k}{x}$  funksiyasının qrafiki hansı rüblərdə yerləsir?
  - III ev II (A
- B) III və IV
- C) II və IV

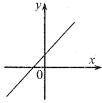
- II ev I (D
- E) I və IV

- **23.**  $y = \frac{1}{2}x 20$  funksiyasının sıfırlarını tapın.
- B) -60
- C) 60
- D) 0
- E) yoxdur
- **24.** *v*=9 funksiyasının sıfırlarını tapın.
  - A) yoxdur
- B) -9
- C) 9
- D) 0
- E) ±9
- **25.**  $y = \frac{k}{2}$  funksiyasının qrafiki  $D(k^2; -\frac{1}{2})$ 
  - nöqtəsindən keçirsə, k-nı tapın.
  - A) 1 B) - 1

- C) 3 D) -3 E)  $-\frac{1}{2}$
- **26.**  $y = \frac{k}{x}$  funksiyasının qrafiki  $B(-k^2; \frac{1}{3})$  nöqtəsindən keçirsə, k-nı tapın.
  - A) -1
- **B**) 3

- C) 1 D) -3 E)  $-\frac{1}{2}$
- 27. Hansı funksiyanın təyin oblastı 3-dən başqa bütün ədədlər çoxluğudur?
  - A)  $y = \frac{x^2 3}{3}$  B)  $y = \frac{1}{x^2 9}$  C)  $y = \frac{x 3}{3}$
- D)  $y = \frac{x^2 + 3}{3}$  E)  $y = \frac{5}{2x 6}$
- 28. Hansı funksiyanın təyin oblastı 5-dən başqa bütün ədədlər çoxluğudur?
  - A)  $y = \frac{7}{x-5}$  B)  $y = \frac{8}{25-x^2}$  C) y = 2x-10
- D)  $y = \frac{5}{x+5}$  E) y = x-5
- 29. Funksiyalardan hansı xətti funksiyadır?
- A)  $y = \frac{x}{5} + \frac{1}{3}$  B)  $y = x + \frac{1}{x}$  C)  $y = x^2 \frac{1}{x}$
- D)  $y = x \frac{1}{x}$  E)  $y = \frac{1}{x} + 5$
- **30.** y = kx + b funksiyasının grafikinə görə k və b-nin işarəsini təyin edin.

  - A) k > 0, b = 0 B) k > 0, b > 0
  - C) k > 0, b < 0 D) k < 0, b > 0
  - E) k < 0, b < 0
- **31.** y = kx + b funksiyasının qrafikinə görə k və b-nin işarəsini təyin edin.



- A) k < 0, b < 0
- B) k > 0, b < 0
- C) k < 0, b > 0E) k > 0, b = 0
- D) k > 0, b > 0

32. Orafikə görə xətti asılılığı müəyyən edin.



- A)  $y = \frac{\sqrt{3}}{2}x$  B)  $y = -\frac{\sqrt{3}}{2}x$  C)  $y = -\sqrt{3}x$

- D)  $v = \sqrt{3}x$
- E) v = -x
- 33. Qrafikə görə xətti asılılığı müəyyən edin.



- A)  $y = \sqrt{3}x$  B)  $y = \frac{1}{2}x$
- C) v = x
- D)  $y = \frac{\sqrt{3}}{2}x$  E)  $y = \frac{\sqrt{3}}{2}x$
- **34.** *k*-nın hansı qiymətində  $y = \frac{k-2}{k-1}$  funksiyasının qrafiki A(-3; -7) nöqtəsindən keçir?
  - A) -17
- B) 17
- C) 8
- D) -23
- E) 23
- 35. Bucaq əmsalı -0.4 olan xətti funksiyanın qrafiki A(-2,5; 2,6) nögtəsindən keçirsə, onun tənliyi vazın.
  - A) v = -2.5x + 2.6
- B) v = -0.4x + 2.5
- C) v = -0.4x + 1.6
- D) v = 0.4x + 1.6
- E) v = 2.6x + 1
- **36.** y = kx + b xətti funksiyasının verilmis qrafikinə görə k və b-nin işarəsini müəyyən edin.

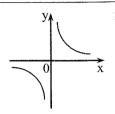


- A) k > 0, b < 0 B) k > 0, b > 0
- C) k < 0, b < 0 D) k < 0, b > 0
- E) k > 0, b = 0
- **37.** v = kx + b funksiyasının grafikinə görə k və b-nin işarəsini müəvvən edin.



- A) k > 0, b > 0 B) k > 0, b < 0
- C) k < 0, b > 0 D) k < 0, b < 0
- E) k > 0, b = 0
- **38.**  $y = \frac{3}{5}x + 4$  düz xətti üzərində absisi ordinatına bərabər olan nöqtənin koordinatları cəmini tapın.
  - A) 12
- B) 20
- C) 6
- D) 8
- **39.**  $y = \frac{3}{4}x + 2$  düz xətti üzərində absisi ordinatına bərabər olan nöqtənin koordinatları cəmini tapın.
  - A) 10
- B) 4
- C) 6
- D) 16

40. Orafik hansı funksiyaya uvğundur?

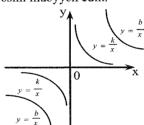


- C) v = 2x + 3
- A)  $y = 2^{x}$  B)  $y = x^{2}$ D)  $y = \sqrt{x}$  E)  $y = \frac{1}{x}$
- **41.**  $y = \frac{k}{y}$  və  $y = \frac{b}{x}$  funksiyalarının qrafikləri verilmişdir. k və b-nin işarəsini təyin edin.



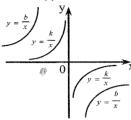
- A) k<0, b<0
- B) k>0, b>0
- C) k < 0, b > 0

- D) k>0, b<0
- E) müəyyən etmək olmaz
- **42.**  $y = \frac{k}{r}$  və  $y = \frac{b}{r}$  funksiyalarının qrafikinə əsasən kvə b-nin isarəsini müəyyən edin.



- A) k > 0, b > 0
- B) k>0, b<0
- C) k<0, b<0

- D) k < 0, b > 0
- E) müəyyən etmək olmaz
- **43.**  $y = \frac{k}{x}$  və  $y = \frac{b}{x}$  funksiyalarının qrafikinə əsasən kvə b-nin işarəsini müəyyən edin.



- A) müəyyən etmək olmaz
- B) k>0, b<0

(C) k > 0, b > 0

D) k < 0, b > 0

- E) k<0, b<0
- **44.** *a*-nın hansı qiymətində (-1, -8) cütü ax y = 4tənliyinin həllidir?
  - A) 1
    - B) -5
- C) 5
- D)-4
- E) 4

- **45.** *a*-nın hansı qiymətində (2; –5) cütü *y–ax*=3 tənliyinin həllidir?
  - A) 5
- B) 4
- C) -4
- D) -5
- E) 1
- **46.** y = (a+1)x+a-1 funksiyasının qrafikinin absis oxunu (-2; 0) nöqtəsində kəsdiyini bilərək a parametrinin qiymətini tapın.
  - A) -3
- B) 0.5
- C) 3
- D) -0.5
- **47.** y = (a+2)x + a + 4 funksiyasının qrafikinin absis oxunu (3; 0) nöqtəsində kəsdiyini bilərək a parametrinin qiymətini tapın.
  - A) -1,5
- B) -2,5
- C) 0,8
- D) 1,5
- **48.** y = kx + b xətti funksiyasının qrafikinə əsasən k 2b ifadəsinin qiymətini tapın.



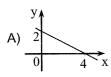
- A) 12
- B) 10
- C) -8
- D) -9
- E) 9

E) 2

**49.** y = kx + b xətti funksiyasının qrafikinə əsasən k - b fərqini tapın.

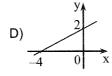


- A) 3
- B) 6
- C) -3
- D) 5
- E) 2
- **50.** 2x + y = 4 tənliyinə uyğun düz xəttin qrafikini göstərin.



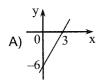


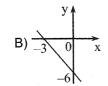




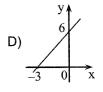


**51.** y-2x=6 tənliyinin qrafikini göstərin.



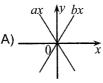


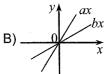


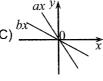


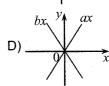


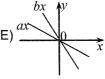
**52.** a < 0, b < 0 və |a| < |b| olduqda y = ax, y = bx funksiyalarının qrafikləri necə yerləşmişdir?



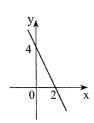








- **53.**  $y = -\frac{x}{3} + 2$  funksiyasının qrafiki absis oxunu (a;0) nöqtəsində, ordinat oxunu isə (0;b) nöqtəsində kəsir. a+b cəmini tapın.
- **54.**  $y = \frac{x}{3} + 2$  funksiyasının qrafiki absis oxunu (m; 0) nöqtəsində, ordinat oxunu isə (0; n) nöqtəsində kəsir. n-m fərqini tapın.
- **55.** y = kx + b xətti funksiyasının qrafikinə əsasən k + b cəmini tapın.



**56.** y = kx + b xətti funksiyasının qrafikinə əsasən, b - 3k ifadəsinin qiymətini tapın.



- **57.** *a* parametrinin neçə tam qiymətində  $y = 2ax + 3a^2 14a$  funksiyasının qrafiki ordinat oxunu mənfi hissəsində kəsir?
- **58.** Funksiyaların qrafikləri üçün uyğunluğu müəyyən edin.
  - 1. y = -2x
  - 2. v=3x-6
  - 3. y = -2x + 6
  - a. absis oxuna paraleldir
  - b. koordinat baslanğıcından keçir
  - c. I, III, IV koordinat rüblərindən keçir
  - d. digər ikisi ilə kəsişir
  - e. absis oxunu (3;0) nöqtəsində kəsir
- **59.** Funksiyaların qrafikləri üçün uyğunluğu müəyyən edin.
  - 1. y=3x
  - 2. y = -2x + 6
  - 3. y=3x+9
  - a. absis oxuna paraleldir
  - b. koordinat başlanğıcından keçir
  - c. I, II, IV koordinat rüblərindən keçir
  - d. digər ikisi ilə kəsişir
  - e. absis oxunu (-3;0) nöqtəsində kəsir
- 60. Düz xətlər üçün uyğunluğu müəyyən edin.
  - 1. 2x+3y=5
  - 2. 3x + 3y = -1
  - 3. 3x + 2y = 0
  - a. grafiki koordinat başlanğıcından keçir
  - b. bucag əmsalı 1,5-ə bərabərdir
  - c. qrafiki (1;1) nöqtəsindən keçir
  - d. absis oxunun müsbət istiqaməti ilə 135°-li bucaq əmələ gətirir
  - e. qrafiki  $\left(-1; \frac{2}{3}\right)$  nöqtəsindən keçir
- 61. Düz xətlər üçün uyğunluğu müəyyən edin.
  - 1. 5x-3y=1
  - 2. 2x-2y=-3
  - 3. 3x-2y=0
  - a. qrafiki  $\left(-1; \frac{1}{2}\right)$  nöqtəsindən keçir
  - b. qrafiki koordinat başlanğıcından keçir
  - c. bucaq əmsalı 1,5-ə bərabərdir
  - d. absis oxunun müsbət istiqaməti ilə 45°-li bucaq əmələ gətirir
  - e. qrafiki (-1; -2) nöqtəsindən keçir

- **62.** *y=kx+b* funksiyasının qrafiki üçün uyğunluğu müəyyən edin.
  - 1. k > 0, b > 0
- a. I və III rüblərin tənbölənidir
- 2. k < 0, b < 0
- b. I, II və III rüblərdən keçirc. II və IV rüblərin tənbölənidir
- 3. k = 1, b = 0
- d. II, III və IV rüblərdən keçir
- e. absis oxunun müsbət istiqaməti ilə kor bucaq əmələ gətirir
- **63.** *y=kx+b* funksiyasının qrafiki üçün uyğunluğu müəyyən edin.
  - 1. k < 0, b > 0
- a. I, III və IV rüblərdən keçir
- 2. k > 0, b < 0
- b. II və IV rüblərin tənbölənidir
- 3. k = -1, b = 0
- c. I, II və IV rüblərdən keçir d. I və III rüblərin tənbölənidir
- e. absis oxunun müsbət istiqaməti ilə iti bucaq əmələ gətirir

## Ətraflı yazılı cavab tələb olunan tapşırıqlar

- **64.** ax + 5y = 41 düz xətti A(-7,4) nöqtəsindən keçir. Bu düz xəttin bucaq əmsalını tapın.
- **65.** 4x + by = 43 düz xətti B(7, -3) nöqtəsindən keçir. Bu düz xəttin bucaq əmsalını tapın.
- **66.** *a*-nın hansı qiymətində  $y = (a^2 10a + 16)x + 9 a^2 \text{ funksiyasının qrafiki yalnız I və II rüblərdə yerləşir?}$
- **67.** *a*-nın hansı qiymətində  $y = \left(a^2 8a + 15\right)x + a^2 16 \text{ funksiyasının qrafiki yalnız III və IV rüblərdə yerləşir?}$

## $v = x^2$ , $v = x^n (n > 2)$ funksiyaları, onların grafikləri və qrafiklərinin çevrilmələri

- **1.**  $f(x) = 2x^2 13$  funksiyası üçün f(4) f(2)fərqini tapın.
  - A) 24
- B) 12
- C) 26
- D) 18
- **2.**  $f(x) = 4x^2 18$  funksiyası üçün f(4) f(3) fərqini
  - A) 28
- B) 32
- C) 24
- D) 22
- E) 26
- 3.  $f(x) = x^2 + 3x 10$  funksiyasının qrafikinin OY oxu ilə kəsişmə nöqtəsinin ordinatını tapın.

C) 2

- A) 4
- B) -4
- D) -10
- E) 8
- **4.**  $f(x) = x^2 + 2x 7$  funksiyasının grafikinin OY oxu ilə kəsismə nöqtəsinin ordinatını tapın.
  - A) -7
- B) 2
- C) 7
- E) 5
- **5.** Nögtələrdən hansı  $y = 2x^2 + 12$  funksiyasının grafikinə aiddir?
  - A) (8; 140)
- B) (7; 100)
- C)(2;12)

- D) (12; 2)
- E)(4;12)
- **6.** Nöqtələrdən hansı  $y = x^2 + 7$  funksiyasının grafikinə aiddir?
  - A)(0;8)
- B) (-1; 7)
- C) (8; 15)

- D) (1; 8)
- E) (0; 0)
- 7.  $y = (x+3)^2 + 5$  parabolasının təpəsi hansı rübdə verləşir?
  - A) koordinat başlanğıcında
- B) IV
- **8.**  $y = (x+5)^2 3$  parabolasının təpəsi hansı rübdə yerləşir?
  - A) koordinat başlanğıcında

D) III

B) II

D) I

- E) III
- **9.**  $f(x) = -x^2 + 2x + 3$  funksiyası üçün f(-2)-ni
  - A) 0
- B) 3
- C) -3
- D) -5
- E) 5

C) I

C) IV

- **10.**  $y = -x^2 10$  parabolasının təpə nöqtəsinin koordinatlarını tapın.
  - A) (10;0)
- B) (0;-10)
- C) (0;7)
- D)  $\left(-\frac{2}{5}; \frac{5}{2}\right)$  E)  $\left(-1; 0\right)$
- **11.**  $y = -x^2 + 7$  parabolasının təpə nöqtəsinin koordinatlarını tapın.
  - A) (0;4)
- B) (0;7)
- C) (0;-9)

- D) (7;0)
- E) (0;-7)

- **12.**  $f(x) = \frac{4x-5}{x^2+3}$  olarsa, f(2)-ni hesablayın.
  - A)  $\frac{3}{5}$  B)  $\frac{1}{7}$  C)  $\frac{2}{7}$  D)  $\frac{1}{5}$  E)  $\frac{3}{7}$

- 13. Funksiyalardan hansı kvadratik funksiyadır?
  - A)  $y = x^2 + \frac{3}{2}$
- B)  $y = \frac{2x^2 3}{x + 1}$
- C)  $y = \frac{8x^2 5x + 3}{4}$
- D)  $y = x + \frac{5}{}$
- E)  $y = \frac{x^3}{1 + x^3}$
- **14.**  $y = x^2 5x + 9$  funksiyasının qrafiki üzərində absisi ordinatına bərabər olan nöqtəni tapın.
  - A) (3: 3)
- B) (-1; -1)
- C) (1.5: 1.5)

- D)(2;2)
- E) (-2; -2)
- **15.**  $y = x^2 9x + 16$  funksiyasının qrafiki üzərində absisi ordinatının əksi olan nöqtəni tapın.
  - A) (4; -4)
- B) (-4; 4)
- C)(-3;3)
- D) (2; -2)E)(1; -1)
- **16.**  $v = ax^2 bx + 7$  funksiyası üçün v(-3) = 10olarsa, 3a+b cəmini tapın.
  - A) 2
- B) 1
- C) 3
- D) 4
- E) 5
- **17.** M(2; -5) nöqtəsi  $y = x^2 ax 5$  parabolası üzərindədir. Parabolanın təpə nöqtəsinin koordinatlarını tapın.
  - A) (1; -5)
- B) (-6; 1)
- C) (1; -6)
- D)(6;1)E)(1:6)
- **18.** A(2; 5) nöqtəsi  $y = -x^2 + bx + 5$  parabolası üzərindədir. Parabolanın təpə nöqtəsinin koordinatlarını tapın.
  - A) (2; 5) D) (1; -5)
- B) (1; 6) E)(-1;3)
- C)(1;0)
- **19.**  $y = x^2 + bx + c$  funksiyasının qrafiki absis oxunu A(-1;0) və ordinat oxunu C(0;-4) nöqtəsində kəsir. b-ni tapın.
  - A) 4
- B) 3
- C)-4
- **20.**  $y = x^2 + bx + c$  funksiyasının grafiki absis oxunu A(-2;0) və ordinat oxunu C(0;-3) nöqtəsində kəsir.
  - b-ni tapın. A) 2 B) -3 C)  $\frac{1}{2}$  D) 3 E)  $-\frac{1}{2}$

D) -17

E)-2

**21.** c-nin hansı qiymətində  $y = 7x^2 + 5x + c$ funksiyasının qrafiki M(-2; 1) nöqtəsindən keçir? A) 12 B) 7

C) 5